

[Home](#)

Nieuwsbrief 19 / 2002

Producten	Diensten	Informatie
• ADSL Services	• Servicedesk (FAQ)	• Adresgegevens
• Website Hosting Services	• Zelfservice	• Wie zijn wij?
• E-mail Services	• Webmail	• Zoeken
• Individuele Abonnementen	• Partners	• Nieuwsbrief

Nieuwsbrief 19 / 2002

[Volgende bericht: [E-mailen met de overheid: lust of last?](#)]

Nederland geen af luisterstaat

De oproep van de groep 'Nederland Geen Afluisterstaat' om via internet protest aan te tekenen tegen de bewaarplicht voor elektronische gegevens was een succes. In twee dagen tijd zamelde de initiatiefgroep meer dan 2300 protestbrieven in. Het onderwerp werd echter om onduidelijke redenen van de politieke agenda gehaald.

Big Brother

Op 9 september werd op initiatief van de organisatie Bits of Freedom (BOF) en de Socialistische Partij de site Nederland Geen Afluisterstaat (<http://www.nederlandgeenafluisterstaat.nl>) geopend. Slechts twee dagen later ontvingen de kamerleden van de vaste commissie van Justitie en minister Donner ruim tweeduizend protestbrieven, ingezameld via de website. Die commissie zou aanvankelijk gaan praten over de af luisterplannen van de Europese Unie (EU). Dit ter voorbereiding op de Europese top in Kopenhagen, waar het onderwerp eveneens op het programma stond. Om onverklaarbare reden werd het daar echter van de (officiële) agenda gehaald. Volgens Maurice Wessling van BOF (<http://www.bof.nl>) is het onderwerp wel op Europees niveau aan de orde geweest, maar op een andere vergadering. "De Deense voorzitter van de EU heeft bovendien een vragenlijst naar de lidstaten gestuurd, waaruit blijkt dat men er flink tempo in wil houden."

Bewaarplicht

Kern van de EU-plannen is om telecom- en internetbedrijven te verplichten alle zogeheten verkeersgegevens één tot twee jaar te bewaren. Onder die gegevens vallen telefoonnummers, bellocaties, internetadressen, e-mail en zelfs trefwoorden die ingetikt worden in zoekmachines. De bewaarplicht geldt voor alle gebruikers van telefonie en internet, ongeacht of ze van strafbare feiten worden verdacht. Wessling: "Die plannen bestaan al heel lang. Uit documenten op internet blijkt dat verschillende samenwerkende politiediensten hun verlanglijstje al klaar hebben. Een meerderheid van het parlement heeft in mei al besloten geen obstakels meer tegen een bewaarplicht op te werpen." De grootste angst onder tegenstanders is dat de af luisterplannen leiden tot een Big Brother-maatschappij waarin alle burgers gecontroleerd kunnen worden in hun doen en laten. Termen als 'controlestaat' en 'de traceerbare burger' duiken ook steeds vaker op in de media. Ook internetproviders en telecommatenschappen boden aanvankelijk weerstand. Voor deelname aan een gemeenschappelijke aftapdienst, opgezet door de Nederlandse Vereniging voor Internetproviders (NLIP), bestond vorig jaar weinig tot geen animo. In augustus stapten zeven providers echter alsnog in het project.

Effect tweeledig

Protesten tegen de af luisterpraktijken hebben zeker zin, zegt beveiligingsexpert Leon Kuunders. "Het effect is tweeledig: er wordt media-aandacht gecreëerd, waardoor het bij meer mensen bekend raakt. En van vertegenwoordigers van politieke partijen wordt een standpunt verwacht, waardoor ook politieke stellingname mogelijk wordt", aldus Kuunders. Een enquête van het AD vorig jaar, vlak na de aanslagen in New York en Washington, wees overigens uit dat de persoonlijke levenssfeer van de burger wel aan banden mochten worden gelegd. Kuunders: "Je moet concluderen dat de wijze waarop dit soort onderzoeken worden uitgevoerd op zijn zachtst gezegd discutabel is. De wijze van vraagstelling ("Zou u het erg vinden dat uw internetverkeer wordt gecontroleerd als daardoor terroristen worden opgespoord?") is zeer bepalend voor de uitkomst. Het is ook moeilijk om een oordeel te vragen

Inhoud
Archief
Aanmelden
Afmelden

InterNLnet
Postbus 7020
6503 GM Nijmegen
servicedesk@internl.net

aan mensen over een punt als privacy. Een Engels gezegde luidt: 'Privacy is something you only notice in it's absence'. Mensen zien het recht op privacy als vanzelfsprekend, niet als iets wat kan worden ingeruild voor iets anders. Nederlanders zijn wel voorstander van effectieve opsporingsdiensten. Dat heeft niets te maken met meer bevoegdheden, maar alles met beter functioneren." Kuunders stoort zich verder aan de onduidelijke en gekleurde verslaggeving in de media. "In het e-zine Netkwesties van afgelopen week wordt aangevoerd dat BOF door haar 'partnering' met de Socialistische Partij een te links tintje geeft aan de privacybescherming. Dat is natuurlijk belachelijk."

Ernst met de zaak

Dat Nederland ernst maakt met afluistersystemen, blijkt onder meer uit een bericht op de site van Opentap.org, (<http://www.opentap.org>) een organisatie van 'verontruste mensen' die de aftapplannen van de overheid nauwgezet volgt. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat stuurde nog niet zolang geleden een brief naar de NLIP (<http://www.nlip.nl>), waarin het nogmaals wees op de afluisterverplichting. Kuunders: "De huidige apparatuur die aftappen mogelijk maakt is heel duur. Of aftappen werkelijk dagelijkse praktijk is, zullen we mogelijk nooit te weten komen. Simpelweg omdat de controle daarop ontbreekt en de cijfers niet bekend worden gemaakt." Nederland komt overigens niet voor in een recent rapport van de internationale waakhond Reporters sans Frontières (<http://www.rsf.org>). Die groep meldde onlangs dat in een aantal Europese landen de afluisterpraktijken al veel verder gaan dan wenselijk is. Landen als Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië en Denemarken zouden de strijd tegen het terrorisme misbruiken om het toezicht op het internetverkeer te intensiveren. Sinds de aanslagen op 11 september zouden deze landen in verhoogde mate bezig zijn om systemen aan te leggen voor het aftappen van e-mail en internetverkeer.

Laurens Lammers
Freelance journalist

[Volgende bericht: [E-mailen met de overheid: lust of last?](#)]